

Dr. Kolláth György

Amikor ezeket a sorokat írom, már túl vagyunk két szomorú eseményen. Egy: összeszedtük a tanulságokat és a tennivalókat a hazai futball több szégyenteljes állomása, pl. a május 30-i Üllői úti „csata”, és a siófoki szurkolói rendbontás kezelésére. Kettő: meggyászoltuk Marc-Vivien Foé-t, a kameruni focistát, aki a Konföderációs Kupán tényleg az életét adta a futballért. Körülöttem csupa olyan futball-barát él, aki teljes megrendüléssel fogadta a 28 éves játékos halálát.

Láthatóan a leggőzösebb fejű drukker is megenyhült. Szeretném hinni, egyszer s mindenkorra meggondolja mindenki: kit bánt, amikor rasszista hülyeségeket skandál. Ugyanezt tenné Foé sírjánál is? Biztos vagyok benne: nem.

Nincs jó véleményem a hazai (pók)fociról. De el nem tudnám képzelni, hogy bárki a honi futball részesei közül - akár csak egyetlenegy részeg, örült szurkoló is - huhogna, ha ezen túl kameruni focistát lát. Remélem, ha megpróbálná, nyomban vinnék ki a grabancánál fogva a sajátjai!? Azt, hogy milyen minőségű játék lesz itthon, ezernyi dolog határozza meg. Ám azt, hogy (sport)emberi közállapotok lesznek-e a stadionban, vagy „állatiak”, mi döntjük el és közösen szavazolhatjuk. Helyettünk más nem teszi meg, lássunk hozzá végre mi, nézők is! Egyszerűen nem igaz, hogy drukkernek lenni itthon: szégyen és gyalázat!

Júniusban Páva Zoltán országgyűlési képviselő vezetésével bizottság alakult a futball-huliganizmus feltárására és a vele kapcsolatos ajánlások összegyűjtésére. Sokan nevettek rajtunk: Páva-körnek, 8 kicsi indiánnak titulálva minket. Munkánkat elvégeztük, annak során szigorúan és mélyen elemeztük a sportbiztonság ezer baját. A klasszikus angol megoldás: az un. Taylor-jelentés nyomvonalán haladva választ kerestünk 10 alapvető kérdésre. Példálózva három: itthon vajon a sporttörvényt újraírni kell-e, avagy főleg tisztességesen betartani, hol és hogyan fokozható a szigor a huliganizmussal szemben, és lesz-e korszerű hazai futball-konceptió, vagy ahogy esik, úgy puffan továbbra is? Jelentésünk megfelelő méltatást és nyilvánosságot kapott. Javaslataink egy része beépül(t) a kormányzati intézkedésekbe. Írásomban azokat a főbb pontokat szemlélném, amelyek elősegíthetik a tartós rendteremtést.

1.) Nem elég úszni az árral, hanem korszerű, a megelőzést is szolgáló sportbiztonság szükséges. A jog vegye vissza a helyét és szerepét, ám kizárólag az elrettentés hosszabb távon: kevés. A vandálok szóbeli vagy tetteges agresszióját önmagában a hatósági könyörtelenség nem oldja meg. Kell a ma divatba jövő „zéró tolerancia” is, de valójában nem érünk el semmit, ha a stadionokban hétvégeken megütközik egymással a B-közép és a rendőrség. Nem győzhetünk, ha egy kapura megy a „játék”.

2.) Helyre kell tenni a stadion-biztosítást végző magán-erők és a rendőrség együttes jelenlétének, összehangolt munkájának a dolgát is. Nem vagy-vagy, hanem is-is szerep-felfogás, és ahhoz korrekt finanszírozás tartozzék. Ha csakugyan profi, avagy leánykori nevén „hivatásos”, azaz piaci, üzleti alapú labdarúgás van nálunk, akkor tessék annak a biztonság nevű költség-tényezőjét is megfizetni.

3.) Ne várjunk a XXI. századi technikától (beléptető rendszer, klub-kártya, mindent látó kamera) csodát, amikor az nem miránk van méretezve, 2-3000 néző esetében vállalhatatlanul drága, és ott se működik, ahol már telepítették. Ez ma főként az emberi felelőtlenség megkerülő csele volna – így. Szükség van persze minden olyan megoldásra, amely védi a nézőt, kiszűri a visszaeső gonosztevőket, és kíméli a közpénzeket. A magánvagyonából mindenki úgy urizálhat, ahogy neki tetszik. A köz pénzét azonban kezeljék hűségese(ebb)en!

Cím
Foé-ra biztosan nem
huhognának

Dátum
2005.07.11.

Dr. Kolláth György

4.) Ideje, hogy Magyarország is – legalább a nemzetközi egyezmények szintjén – zárkózzék fel a futball-rend élenjáró európai vonulatához. Kínos, hogy e téren is késésben vagyunk. Sokkal inkább szükségünk van nekünk Európa tendenciái átvételére, mint Európának a lassú, ígérgetős, „cseles” magyar focira. A kormányzati eltökéltség is fontos.

5.) Nem döntő, de érdekes: mi történjék a pályákon és azok környékén az alkohol-fogyasztással? Ma bent totális tiltás volna, de a publikum szívesen dobálózik sörösüvegekkel? Hogy jut hozzá? Vannak kérdések, amelyek többféleképpen eldönthetők, csak hallgatni nem fair róluk. Ilyen a pia ügye is.

6.) Nem csak a rendbontás ellen muszáj fellépni, hanem a dolgot a jobbik végén is megfoghatnánk. Tanítsunk meg minden gyereket már idejekorán a FAIR PLAY-re akkor is, ha játékos, és akkor is, ha néző. Díjakkal, akciókkal, elismerésekkel is támogatni kellene az igazi szurkolók mozgalmát, sportszerűségét.

7.) Észre kellene venni: nem csak a futballt sújtja a randalírozás, hanem az felbukkan más sportágakban is. Továbbá nem csak a rendbontás veszélyes, de az is, ha elemi biztonsági feltételek sincsenek meg (pl. egy sportcsarnokban kétszer annyi néző szorong a kosárlabda meccsen, mint a befogadó képesség volna). Új, modern biztonsági filozófia kellene, mert nem elég egy anti-huligán-központú, rendészeti karakterű világkép. Sose érnének utol magunkat és a világot csak ezzel.

8.) És végül: a labdarúgás mostani (több éve regnáló) vezetése megúsza, átvészelte a nagy botrányt, de vajon okult-e belőle? Nem tudni még. Jómagam biztos vagyok abban, hogy a magyar foci világos, kimunkált, európai modernizációja nélkül – mely pillanatnyilag sehol sem áll – kevesebb cirkusz lehet a pályákon, de nem lesz több örömünk az egészben. Aggódok, kell majd megint valami megemészthetetlen baj, ami ráirányítja a figyelmet: egyszerre kell(ene) rendet tenni a lelátón, a pályán, a klub-székházban, a szövetségben, a főhivatalban, azaz a fejekben, az intézményekben és a felelősség terén is.

Nemrég egy angol focibarát hamisítatlan brit humorral kedveskedett, vigasztalt. Egyszerű játék ez, mint minden mifelénk. Például a konyhánk is: ami meleg, az leves, ami hideg, az sör minálunk. Torkomon akadt, hogy visszaszóljak: a mi pillanatnyi foci(kultúrán)k a meleg sör fajtájából való. Sorry.